

Nyhetsbrev fra

November 2019

INNHOLD:

- Emballasjeforsk deltok på Emballasjedagene
- Slik kan vi øke bruken av resirkulert plast
- Mattrygghetens betydning i bærekraftperspektiv
- Input er viktig ved bruk av LCA
- Jobber videre på tross av avslåtte søknader

Emballasjeforsk deltok på Emballasjedagene 2019

Styreleder Helga Næs i Emballasjeforsk fortalte om utviklingen i Emballasjeforsk og nye prosjekter på Emballasjedagene 2019.

Emballasjeforsk seiler i medvinden fra kravene om sirkulær og bærekraftig emballasje.

- Dette krever forskningsbasert kunnskap. Emballasjeforsk skal kommunisere viktige forskningsresultater som kan være til nytte for alle aktører i emballasjens verdikjede, sa Helga Næs.

Hun hadde med seg Alvild Hedstein, direktør for bærekraft og innovasjon, BAMA, som fortalte om flere prosjekter der BAMA Gruppen er prosjekteier.

PackNOplast er nettopp startet med formål om å utvikle et beslutningsverktøy for valg av riktig matemballasje, fortalte hun.

- I ReducePack ønsker man å finne løsninger som gjør det mulig å redusere plastbruken, sørge for mer gjenvinnbare materialer i matemballasje, og samtidig sikre at maten beholder både kvaliteten og holdbarheten.

Seniorforsker Marit Kvalvåg Pettersen i Nofima steppet inn for Pål-Georg Storø i Salmar for å fortelle om bærekraftig emballering av sjømat.

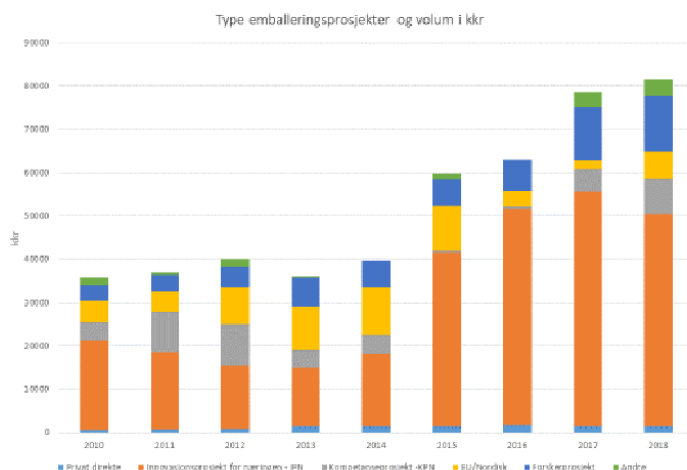
Salmar deltar i SeaPack-prosjektet der de blant annet har redusert plastforbruket med 27 tonn ved å bruke tynnere plast.

- Vi har sett på store deler av verdikjeden for å få økt utnyttelse av fiskeråstoffet og effektiv produksjon av både forbruker- og distribusjonsemballasje.

Emballasjedagene ble arrangert på Scandic Park Hotel i Sandefjord 14.-15. november 2019

Prosjektvolumet for Emballasjeforsk i 2019

Slik mener forskerne at vi kan øke bruken av resirkulert plast

Er det nok at ny emballasje designes for gjenvinning, eller må vi også ty til kjemisk gjenvinning for å kunne resirkulere mer plast? Forsker Siw Fredriksen har gode nyheter.

Det er svært mange spørsmål som kan stilles når det gjelder tiltak for å øke bruken av resirkulert plast. På FuturePack-konferansen i Oslo ble også noen av spørsmålene besvart.

Økt gjenvinning av plast

Siw Fredriksen fra Norner er leder av prosjektet FuturePack, som pågår fra 2017-2020. – Design for gjenvinning betyr at kompliserte laminaer erstattes med monomaterialer. Vi ser også på bruk av biologiske råvarer og plastavfall som råstoff basert på kjemisk gjenvinning, sier hun.

Ved kjemisk gjenvinning brytes plastavfallet ned til sine opprinnelige bestanddeler slik at de kan brukes til å bygge opp nye plastmaterialer. Utfordringen med å resirkulere husholdningsplast, er at kvaliteten og differensieringen må bli bedre. Råstoffet er vanligvis ikke godt nok til at PCR-plast kan brukes til matemballasje.

– I FuturePack har vi gjennomført en studie der en trelags monomaterial PCR-film er brukt til matemballasje. Og vi har gode nyheter: PCR til matemballasje er i de fleste tilfeller innenfor migrasjonsgrensene. Vanligvis brukes flerlagsemballasje og kompositter for å gi lang holdbarhet på matemballasje. I FuturePack har man funnet at monomaterialer også kan gi lang holdbarhet og at forskjellige typer emballasje gir forskjellig holdbarhet. Flerlagsfilm av monomaterialer kan gjenvinnes.

Konvertering av biomasse er problematisk

Forskerne har også sett på om biomasse kan brukes til å lage jomfruelig PE og PP. – Det er utfordringer ved å konvertere disse materialene til PE og PP, fordi trebasert biomasse ikke passer naturlig for hydrokarboner. Vi har demonstrert at bruk av katalysator er mulig, men det er en lang vei frem, sa hun.

– Grønnsaker og andre ferskvarer får forlenget holdbarhet med et par uker med plastemballasje. Så vårt mål er ikke å slutte å bruke plastemballasje. Men man kan redusere CO₂-utslipp ved å øke bruken av resirkulert plast. Vi vil at all plast skal separeres ut fra husholdningsavfallet, sier Ellen Behrens, leder av Forum for sirkulær plastemballasje.

Leder i Emballasjeforsk, Helga Næs, er med i det nye sekretariatet i Forum for sirkulær plastemballasje som skal jobbe med iverksetting av foreslåtte tiltak.

Mattrygghetens betydning i et bærekraftsperspektiv

Marit Kvalvåg Pettersen

**Nofima belyser et underkommunisert tema:
Mattrygghetens betydning i et bærekraftsperspektiv.**

Hva er det som skal til for at matemballasje fremmer bærekraftig utvikling og samtidig sikrer at maten har god holdbarhet?

Senior emballasjeforsker Marit Kvalvåg Pettersen minner om at man ikke bør stirre seg blind på emballasjematerialet i seg selv men se konseptet i sin helhet.

– På et shoppingsenter i Milano så jeg at de pakket matvarer i store EPS-pakninger til små produkter. Dette er ikke nødvendigvis feil, dersom varene pakkes i butikken og omsetningen er høy. Man må velge riktig emballasje til det aktuelle produktet og de faktiske lagringsbetingelsene, sa hun.

– Ikke konkluder om noe er bærekraftig eller ikke uten å se på hele konseptet, da bærekraft berører mer enn selve emballasjematerialet.

Å fjerne plast skaper nye problemer

Hun forteller videre at plast har fantastiske egenskaper som gir lang holdbarhet og god beskyttelse, samtidig som den både veier og koster lite. Plastemballasje kan også settes sammen for å gi de egenskapene du ønsker.

Forskeren foreslår at man ser på endringer i et videre perspektiv for å redusere antall varer på markedet. – Fordelen med plast er at den ikke brytes ned. Det er de samme egenskapene som utgjør problemet. Kanskje må man se på om det er nødvendig å ha 10 varianter av hvert produkt i butikkene. Kanskje må forbrukerne bli flinkere til å fryse den maten de ikke spise.

– Å fjerne all plast skaper bare nye problemer. Det er bedre å samle den inn, gjenvinne den og bruke plasten om igjen, fastslår hun.

I prosjektet SafeConsume, som inngår i EU-programmet Horizon 2020 og har med seg 32 partnere i Europa har man funnet ut at gjennomsnittstemperaturen i norske kjøleskaper er 6 grader.

- Den bør være maksimalt 4 grader. Mange tror at det er farlig å spise restemat som pasta og ris. I et ordentlig kjøleskap kan pasta og ris fint holde seg i en uke, opplyser Solveig Langhus.

Solveig Langhus

Input viktig i LCA-analyser

-Nylig ble det arrangert et klyngemøte i SmartPACK 2030 på Ås. Der kunne Guri Krigsvoll fra NTNU fortelle om diverse fallgruver ved bruk av LCA-analyser.

- Metoden ble utviklet tidlig på 1970-tallet for å danne et helhetsinntrykk av den totale miljøpåvirkningen, fortalte Kari Krigsvoll fra NTNU under et klyngemøte i smartPack 2030.

Den var basert på en verdikjede for varer som starter med et råstoff og endte på deponi, fortalte hun og hintet dermed til at LCA ikke var tiltenkt sirkulær økonomi.

- Å lage en LCA for å velge emballasje gir kontroll. Men LCA-analysen må ha et klart formål og man må vite usikkerhetene og hvem man lager den for.

LCA kan brukes til å forbedre egen produksjon, dokumentere verdikjeden og vurdere produktet i det bruksområdet det er ment for. Det kan også brukes for å vurdere brekkasje med forskjellige typer emballasje og måle matsvinn.

De øvrige foredragene var ved to nye aktører, Ocean Opportunity Lab og Katapult Ocean, som begge vil tiltrekke seg innovatører til å bygge opp ny satsing i Norge og Oslo. Leder for klyngeprosjektet, Jørgen Ingeberg kunne fortelle at Smartpack 2030 nå har 36 medlemmer.

SmartPack 2030 og NorEnviro jobber videre på tross av avslåtte søknader

SmartPack 2030 fikk avslag på sin søknad om Arenastøtte, mens NorEnviro fikk avslag fra infrastrukturprogrammet. Begge jobber videre.

Østfoldforskning og NMBU tok initiativ til å opprette et nytt elektronisk «nasjonalbibliotek» for å tilgjengeliggjøre miljø- og ressursdata for produkter, prosesser og tjenester for norske forhold.

Visjonen var at NorEnviro skulle bli et bibliotek som oppfyller Forskningsrådets intensjoner om å sikre tilgangen på forskningsdata knyttet til bærekraftig innovasjon fra offentlig finansierte prosjekter. Men de fikk avslag på sin søknad om støtte fra infrastrukturprogrammet.

- Vi kommer til å jobbe videre med å realisere intensjonene i NorEnviro, selv om dette nå må skje med lavere ambisjonsnivå enn hva vi kunne fått til hvis vi hadde fått støtte fra Infrastrukturprogrammet, skriver Ole Jørgen Hanssen i en epost. Han tar gjerne imot god råd og innspill til hvordan dette best kan skje/finansieres.

Notis:

Forskningsprosjektet Terminus, der Norner er med, har sammen med 19 andre prosjekter blitt med i gruppen Plastics Circularity Multiplier. Formålet til denne gruppen er å fremme EUs innsats for å etablere sirkulær plastøkonomi i tråd med målene som er satt i EU Plastic Strategy. – I stedet for å fokusere på innsats og ressurser for å fremme fordeler og suksess med våre individuelle prosjekter, kan vi med denne gruppen mangedoble fordelene, sier Vincent Verney, koordinator i Terminus-prosjektet.

Emballasjeforsk – nettverket for forskningsbasert innovasjon innenfor emballering – er et organ for samarbeid og koordinering av emballasjeforskning i Norge, som ble etablert i mai 1998.

Les mer om Emballasjeforsk på nett:

www.emballasjeforsk.no

Følg oss på Facebook:

<https://www.facebook.com/emballasjeforsk.no>